

SADRŽAJ

Uvod	7
I Islam kao način života	11
II Od globalizacije do univerzalizma	27
III Pogled u arhive islama	41
IV Ka materijalističkom pojmu Boga	63
V Božanski nagon smrti	83
Imenski registar	117

Uvod

Sada kada smo svi u stanju šoka nakon ubilačkog pohoda u prostorijama *Šarlija Ebdoa* (Charlie Hebdo), pravi je trenutak da skupimo hrabrost da *razmislimo*. Sada, a ne kasnije kada se stvari slegnu, kao što zagovornici jeftine mudrosti pokušavaju da nas ubede: upravo je žar trenutka i čin mišljenja teško spojiti. Kasnija razmišljanja hladnom glavom ne stvaraju uravnoteženiju sliku, već pre normalizuju situaciju dopuštajući nam da izbegnemo oštricu istine.

Takvo razmišljanje podrazumeva udaljavanje od patosa univerzalne solidarnosti koji je eksplodirao u danima nakon događaja i koji je kulminirao u nedelju 11. januara spektaklom u kojem su se velika politička imena iz celog sveta držala za ruke, od Kameron (Cameron) do Lavrova (Lavrov) i od Netanjahua (Netanyahu) do Abasa (Abbas) – ako je ikada postojao prikaz licemernosti, to je bio taj. Kada je pariska povorka prošla ispod prozora anonimnog građanina, on je preko zvučnika pustio Betovenovu *Odu radosti*, nezvaničnu himnu Evropske unije, dodajući tako primesu političkog kiča odvratnom spektaklu držanja za ruke Putina, Netanjahua i ostalih – upravo onih lidera koji su najodgovorniji za nered u kom se nalazimo. Iako sam tvrdokorni ateista, mislim da je ta skarednost bila previše čak i za Boga, koji se osetio pozvanim da interveniše s

opscenošću dostojnom duha *Šarlija Ebdoua*: dok je, ispred kancelarija časopisa, predsednik Fransoa Oland (François Hollande) grlio Patrika Pelua (Patrick Pelloux), lekara i kolumnistu *Šarlija Ebdoua*, ptica je uneredila rameni deo Olandovog desnog rukava, dok je osoblje časopisa pokušavalo da priguši svoj nekontrolisani smeh – uistinu božanski odgovor Stvarnog na odvratni ritual. Istinski bi delotvoran bio potez *Šarlija Ebdoua* da na naslovnici objavi veliku karikaturu koja se surovo i neukusno ruga tom događaju, sa crtežima Netanjahua i Abasa, Lavrova i Kamerona, kao i drugih parova koji se strastveno grle i ljube dok oštre noževe iza svojih leđa.

Postoji, štaviše, još jedna odlika skorašnjih događaja u Francuskoj koja je prošla gotovo neopaženo: nisu postojale samo nalepnice i posterii na kojima je pisalo *Je suis Charlie!* (*Ja sam Šarli!*) već i one na kojima je pisalo *Je suis flic!* (*Ja sam pandur!*)! Svenacionalno jedinstvo koje je slavljeno i usvojeno na velikim javnim skupovima nije predstavljalo samo jedinstvo ljudi koje povezuje sve etničke grupe, klase i religije, već i (a možda i iznad svega) ujedinjenje naroda sa snagama reda i kontrole. Francuska je (koliko znam) do sada bila jedina zapadna zemlja u kojoj su policajci bili stalna meta surovih šala koje ih prikazuju kao glupe i korumpirane (što je bila uobičajena praksa u bivšim komunističkim zemljama). Sada, nakon ubistava u *Šarliju Ebdou*, policija je pozdravljena i pohvaljena, prihvaćena je kao majka zaštitnica – i ne samo policija već i specijalne jedinice (CRS kojoj su '68 uzvikivali da je „CRS SS”), tajne službe, kao i celokupni državni bezbednosni aparat – nema mesta za Snoudena (Edward Snowden) ili za Meninga/-ovu (Chelsea Manning, born Bradley Manning) u tom novom univerzumu, ili, da citiram Žaka Alena Milera (Jacques-Alain Miller): „Ogorčenost na policiju više nije kakva je bila, osim

kod siromašne omladine arapskog ili afričkog porekla. To je nešto što, zasigurno, nikad nije viđeno u istoriji Francuske.” Ono što se, u retkim i izuzetnim trenucima, povremeno vidi u svetu i u Francuskoj jeste ekstatična „osmoza stanovništva sa nacionalnom vojskom koja ga štiti od spoljašnjih agresija. Ali ljubav stanovništva prema snagama unutrašnje represije?”¹ Teroristička pretnja je na taj način uspjela da postigne nemoguće: pomirila je generaciju revolucionara '68 s njihovim arhineprijateljem u nečemu što liči na francusku narodnu verziju Patriotskog zakona (Patriot Act) sprovedenog uz narodnu aklamaciju s ljudima koji se sami nude za nadzor. Kako smo, dakle, stigli do te tačke?

¹ Videti Žak Alen Miler, „L'amour de la police”, blog napisan 13. 1. 2015. i objavljen na www.lacan.com.